

WATERSCHAPS
VERKIEZINGEN
2019

WATERSCHAPSPARTIJEN VOEREN HET HARDST CAMPAGNE

**Geen
politiek,
de focus
op water**

TEKST CORIEN LAMBREGTSE
BEELD ISTOCKPHOTO E.A.

G

Ze beschouwen zich niet als politieke partijen. Ze hebben de focus op water en voeren het hardst campagne van allemaal. Op 20 maart moet zich dat uitbetalen in nog meer zetels voor Water Natuurlijk en de Algemene Waterschapspartij.

Het is de vraag wie ze kent: Water Natuurlijk en de Algemene Waterschapspartij. Ze staan naast de traditionele partijen op het stembiljet waarop de kiezer bij de waterschapverkiezingen van 20 maart 2019 een rondje rood mag maken. Beide partijen zijn voor de waterschapverkiezingen van 2008 opgericht, omdat bij die verkiezingen het lijstenstelsel werd ingevoerd. Voor die tijd werden kandidaten voor de waterschappen op persoonlijke titel gekozen.

Water Natuurlijk en de Algemene Waterschapspartij beschouwen zich niet als politieke partijen, maar puur als waterschapspartijen. Daarom voeren zij bij de waterschapverkiezingen het hardst campagne van allemaal.

Hoewel Water Natuurlijk landelijk gezien de meeste waterschapszetels in Nederland heeft, zijn de waterschapspartijen nogal onbekend bij het grote publiek. Maar wie weet gaat dat nu veranderen. Het waterbewustzijn is door de droge zomer van 2018 groter dan ooit. Zo nu en dan een hevige hoosbui waarbij straten onder water komen te staan, doet ook wat met mensen.

Tijd om te weten wie die waterschapspartijen zijn, wat hen anders maakt en wat hun speerpunten zijn voor de komende vier jaar.>

Bart Jan Krouwel

BART JAN
KROUWEL,
VOORZITTER
A.I. WATER
NATUURLIJK

'We hebben de beleving van water op de agenda gezet'

**'BESTUREN
BESTONDEN
VEELAL UIT
GRIJZE MAN-
NEN, WIJ
HEBBEN VEEL
JONGEREN EN
VROUWEN OP
DE LIJST'**

Als tijdelijk voorzitter is hij naarstig op zoek naar iemand die de groeiende partij naar volwassenheid kan leiden. Water Natuurlijk draait nog steeds op vrijwilligers, maar heeft gezien haar omvang nu toch behoefte aan meer structuur en professionalisering. Bart Jan Krouwel, gepensioneerd Triodos- en Rabobankier, gaat daar iets aan doen. En intussen begint hij water steeds interessanter te vinden.

Waar staat Water Natuurlijk voor?

"Wij zijn een politiek onafhankelijk partij. Sommige kandidaten op onze lijsten staan bij de gemeenteraadsverkiezingen op de lijst van het CDA of een andere politieke partij. Wij richten ons alleen op de waterschapsverkiezingen. Onze focus ligt op duurzaam waterbeheer, natuur, ecologie, het vergroten van biodiversiteit en recreatie. Tien jaar geleden was dat vernieuwend, inmiddels zijn andere partijen ook veel meer met duurzaamheid bezig. Daar hebben wij zeker aan bijgedragen.

De mensen die bij ons op de lijst staan, zijn vaak ofwel deskundig op het gebied van water, milieu en ecologie of brengen bestuurlijke ervaring mee. De combinatie van (water)deskundigheid en bestuurlijke ervaring is zeldzaam, daarom hebben we beide typen kandidaten nodig.

Water Natuurlijk wordt bovendien al vanaf het begin gesteund door ambassadeurs als de schrijver/ oud-politicus Jan Terlouw, Urgenda-directeur Marjan Minnesma en Merijn Tinga, milieuactivist tegen de plastic soep.

Je ziet bij ons ook veel vrouwen en jongeren op de lijsten staan. Daarin zijn we ook tamelijk uitzonderlijk. Voorheen bestonden de besturen van waterschappen veelal uit grijze mannen. Dat beeld willen wij graag veranderen. Water gaat ons allemaal aan."

Wat hebben jullie de afgelopen bestuursperiode bereikt?

"Wij hebben eraan bijgedragen dat het afvalwater van rioolzuiveringsinstallaties

nu als grondstoffenstroom wordt gezien. Dankzij het initiatief voor de Energie- en Grondstoffenfabriek zijn alle waterschappen nu flink bezig om grondstoffen uit het zuiveringsstroom te winnen. Ook wordt er hard aan gewerkt om de waterschappen energie-neutraal te maken.

Daarnaast hebben we een verschil gemaakt door de beleving van water op de agenda te zetten. Water is vooral ook plezier. Het wordt gebruikt om in te zwemmen en in te vissen, het is heerlijk om langs het water te kunnen fietsen of wandelen. Het is belangrijk dat daar voorzieningen voor zijn. Veel waterlopen die de afgelopen decennia om economische redenen zijn gekanaliseerd, zijn de afgelopen jaren in oorspronkelijke staat hersteld. Dat is van groot belang voor de zuiverheid van en de biodiversiteit in het water. Om die reden zetten wij ons bijvoorbeeld ook in voor vispassages bij sluizen, zodat vissen vrij kunnen migreren.

Wij doen ons best om de kiezers meer bij de waterschappen te betrekken. We organiseren regionale watercafés met thema's als de relatie tussen droogte en water, de vraag hoe je burgers bij het waterbeheer in eigen omgeving kunt betrekken en wat we kunnen doen om vervuiling van water, bijvoorbeeld door medicijnresten, tegen te gaan. Dat soort vraagstukken leeft bij veel mensen. Op dat punt is er qua waterbewustzijn veel bereikt. Helaas weet nog niet iedereen hoe belangrijk de rol van de waterschappen daarbij is. Daar moeten we dus nog aan werken."

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende vier jaar?

"We moeten ons voorbereiden op de gevolgen van de klimaatverandering. We hebben eeuwenlang tegen het water gevochten en de afgelopen zomer hebben we ook de grote gevolgen van de extreme droogte ervaren. Een andere uitdaging is dat wij willen dat vervuilers meer gaan betalen voor de vervuiling die zij veroorzaken. Wie water verspilt of vervuult, moet daarvoor betalen. Dat versterkt het bewustzijn dat het helpt om zuinig met water om te gaan en bijvoorbeeld regenwater op te vangen. Wij willen dat burgers bedenken dat zij zelf iets aan het watervraagstuk kunnen doen en op dat punt niet alles van de overheid verwachten, al heeft die wel een faciliterende rol. Een belangrijke uitdaging is ook om de komende jaren meer leden binnen te halen. We zijn inmiddels zo groot geworden dat we het onmogelijk alleen nog met vrijwilligers aankunnen. Net als de politieke partijen hebben ook wij een landelijke organisatie nodig om bijvoorbeeld kennis te delen en activiteiten te ondersteunen. In tegenstelling tot politieke partijen krijgen wij echter geen dubbeltje van het Rijk om campagne te voeren. We doen het met het geld dat de bestuurders die voor Water lijk in een algemeen of dagelijks bestuur zitten volgens afspraak afdragen. Maar als we meer leden binnenhalen, krijgen we meer mogelijkheden om aan de weg te timmeren."

Water Natuurlijk is de grootste waterschaps-partij van Nederland. De partij is in alle 21 waterschappen vertegenwoordigd. Bij de verkiezingen in 2015 behaalde ze in totaal 89 zetels. Het CDA volgde als tweede, met 76 zetels. Water Natuurlijk heeft bij 17 waterschappen ook een of meer zetels in het dagelijks bestuur. Eind vorig jaar verwelkomde de partij haar duizendste lid. De partij is in 2008 opgericht door Natuurmonumenten, Sportvisserij Nederland en de Provinciale Natuur- en Milieufederaties. D66 en GroenLinks hebben Water Natuurlijk vanaf het eerste uur ondersteund. Zij brengen bij de waterschapsverkiezingen geen eigen lijst uit, maar vragen hun achterban op Water Natuurlijk te stemmen. Meer info: waternatuurlijk.nl.

Ron van Megen

Hij is de nummer 1 op de AWP-lijst voor Waterschap Vallei en Veluwe. Daarnaast is hij ook voorzitter van het landelijk bestuur van die partij. Ron van Megen studeerde civiele techniek, begon als drinkwatertechnoloog bij Royal HaskoningDHV en was onder meer directeur van Kiwa Water Research (KWR). Nu is hij zelfstandig professional op het gebied van water.

Waar staat 'AWP niet politieke wel deskundig' precies voor?

"Wij brengen als partij waterdeskundigheid in. Waterschappen zijn in onze ogen technisch-georiënteerde organisaties die zich bezighouden met zaken als rioolwaterzuivering, waterkwaliteit, watermanagement, waternatuur en waterveiligheid. Om daar goed over mee te kunnen denken, is verstand van zaken nodig. Voor mensen die in het bestuur van bijvoorbeeld een financiële instelling zitten, is deskundigheid op het financiële vakgebied zelfs een eis. De waterschappen zijn maatschappelijk toch niet minder belangrijk? De kandidaten die voor ons op de lijst staan bij een waterschap zijn waterdeskundigen, die samen in de breedte verstand hebben van alle aspecten van water en bestuur. Politieke partijen zetten bij de waterschapsverkiezingen vooral oud-gemeenteraadsleden en oud-wethouders op de lijst. Die mensen vinden na de gemeentepolitiek zo'n waterschap nog wel even leuk. Soms laten kandidaten zich er zelfs op voorstaan dat ze totaal geen verstand hebben van water, maar wel van besturen. Maar als je geen verstand hebt van een grondstoffenfabriek of een rioolwaterzuiveringsinstallatie, hoe kun je daar dan een goede beslissing over >

RON VAN
MEGEN,
VOORZITTER
AWP NIET
POLITIEK
WEL
DESKUNDIG:

'Wie het meest profiteert, moet het meest betalen'

'OVER DE AANLEG VAN EEN KLOMPENPAD WORDT VEEL LANGER GESPROKEN DAN OVER DE BOUW VAN EEN NIEUWE RWZI'

nemen? Je ziet het aan de lengte van discussies: over de aanleg van een klompenpad wordt in een bestuursvergadering veel langer gesproken dan over de bouw van een nieuwe rwzi die dertig miljoen euro kost. Waterveiligheid heeft niets met partijpolitiek te maken. Je moet niet willen dat een waterschapsbestuur in perioden van vier jaar denkt en het laatste jaar voor de verkiezingen al geen 'politieke' beslissingen meer neemt. Bij water gaat het per definitie over de lange termijn. Als het om de versterking van dijken, technische oplossingen en planprocedures gaat, heb je het zomaar over tien jaar."

Wat hebben jullie de afgelopen bestuursperiode bereikt?

"Wij zorgen ervoor dat bij beslissingen de juiste vragen worden gesteld en fungeren als klankbord voor het waterschap; zo staan wij ook bekend. We gaan niet op de stoel van de ambtenaren zitten, maar zien erop toe dat de juiste beslissingen worden genomen. Wij zitten er niet voor het belang van een specifieke doelgroep, wij komen op voor het algemeen belang. Of wij nu wel of niet in het dagelijks bestuur van een waterschap zitten, wij dragen bij aan goede meerjarenvisies op waterveiligheid, energie en duurzaamheid, met degelijke inhoudelijke kaders en heldere begrotingsprocessen. Daarmee leveren wij een bijdrage aan de kwaliteit van het bestuur van de waterschappen en de toekomst van Nederland."

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende vier jaar?

"Recreatie en natuur zijn belangrijk, maar als je naar de zeespiegelstijging kijkt, is veiligheid de allereerste prioriteit. Daarnaast maken wij ons ook hard voor een eerlijke verdeling van de lasten. Daar is veel gedoe over, mede vanwege een rapport van de OESO. De verhouding tussen profijt en

betaler is in Nederland niet in evenwicht. 80 procent van de watersysteemheffing, in totaal 1,5 miljard euro, wordt betaald door huishoudens; slechts 20 procent door boeren, bedrijven en natuur. Van elke tien euro die de waterschappen binnen krijgen, betalen de huishoudens er acht. Waarom dat zo is, is niet transparant.

Bij waterschappen zou het beginsel belang-betaling-zeggenschap moeten gelden: wie het meest profiteert en dus het grootste belang heeft, betaalt het meest en heeft dan ook de meeste zeggenschap. Boeren betalen in het algemeen het minst in verhouding tot hun zeggenschap.

Er is al veel gesproken over het nieuwe belastingstelsel, maar bij gebrek aan overeenstemming heeft de Unie van Waterschappen het overleg tot na de verkiezingen opgeschort. Als het ook na de verkiezingen niet lukt om tot een nieuw stelsel te komen, zal de minister een beslissing moeten nemen. Wat ons betreft, is het geen oplossing om de natuur bij de categorie Ongebouwd onder te brengen en met een hoge heffing aan te slaan, zoals is voorgesteld. Natuur heeft lang niet altijd baat bij maatregelen van de waterschappen en heeft bovendien nauwelijks andere inkomsten dan subsidies. Die subsidies worden door ons allemaal betaald. De huishoudens dus, en die betalen toch al het meest. Op dit punt zijn wij degenen die het meest voor de natuur en voor huishoudens opkomen." •

De Algemene Waterschapspartij voert in 2019 campagne onder de naam 'AWP niet politiek wel deskundig'. Bij de waterschapsverkiezingen van 2015 behaalde AWP 30 zetels in 19 waterschappen en werd daarmee landelijk de vijfde partij. Bij de waterschappen Delfland en Vechtstromen heeft AWP een zetel in het dagelijks bestuur. AWP heeft bijna 400 leden, maar tegen de verkiezingen neemt dat aantal flink toe. De harde kern van de partijleden bestaat uit waterdeskundigen. Meer info: stemAWP.nu.